

Başbakan 'hallettiğini' sanıyor ama tüm diyaliz merkezleri icralık

Hükümet tasarruf için son 5 yılda diyaliz ödeme bedelini artırmayınca 40 bin hastaya hizmet veren özel diyaliz merkezlerinin hemen hemen tamamı icralık oldu. 400 merkezin 24'ü iflas etti. Dernek Başkanı Işık, "Başbakanla görüştüm, bakanı yanımdan arayıp talimat verdi ama hiçbir şey değişmedi" dedi

Özlem ERMIŞ BEYHAN / EKONOMİ

Ozel diyaliz merkezleri, hükümetin ödeme bedelini artırmaması nedeniyle işlerini çeviremez hale geldi. 400 merkezin 24'ü iflas ederken, kalanların hemen hemen tamamının icrayla boğuştuğunu anlatan Özel Diyaliz Merkezleri Derneği (DIADER) Başkanı **Mustafa Işık**, "İsyanımızı timsah gözyaşı sanıyorlar ama 40 bin diyaliz hastasının vebali üzerimizde. Bu şirketler batarsa hastalar ölüme terk edilmiş olacak. Bir hasta diyalizsiz en fazla 1 hafta yaşayabilir. Bu uyarıyı yapmak durumundayız" dedi.

Mahkemeye taşınacak

Mustafa Işık 16 Haziran'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüşmüş ve sıkıntılarını anlatmış. "Başbakan inanılmaz ilgilendi, yanımdan bakanı aradı ve 'Bu işi hallet' dedi. Ancak hiçbir düzeltme olmadı" diyen **Mustafa Işık**, 2009 Ocak ayında belirlenmesi gereken ödeme bedelinin de açıklanmadığını, bu rakam 170 TL'nin altında açıklırsa, başlayacak yasal süre içinde dava açacaklarını söyledi.

En son 2005 yılında güncellenen diyaliz hizmeti satın alma fiyatı halen 138 lira seviyesinde. Ancak diyaliz merkezleri bu hizmeti, maliyetlerinde son 5 yıldır yaşanan artışla en az 170 liraya maledabiliyor. DIADER Başkanı, "Ayda 12 tedavi sunduğumuz bir hasta için yaklaşık 400 lira, yılda ise 5 bin lirayı kendi cebimizden ödüyoruz. Yani özel diyaliz merkezleri her yıl 200 milyon lira zarar ediyor. Enflasyon ve diğer maliyet artışları nedeni ile bu rakam her geçen gün artıyor. Vicdani sorumluluğumuz gereği, hastalarımıza hizmet vermek için bugüne kadar direndik. Tüm öz kaynaklarımızı da bu yolda tükettik. Artık durum sosyal sorumluluk olmaktan çıktı ve bir iflas tablosuna dönüştü. Bu koşullarda ayakta durma şansımız maalesef kalmadı" diye konuştu.

Hemodiyaliz hizmeti üretiminde 30 civarında madde ve malzeme kullanılıyor. Maliyetler içinde en büyük payı diyalizer, kan seti, fistül iğnesi, diyalizat maddeler, serum, heparin ve diğerleri oluşturuyor. Maliyetin yüzde 15'i dövize, yüzde 85'i ise enflasyona tabi kalemlerden meydana geliyor.

RAKAMLARLA DİYALİZ KRİZİ

15 bin özel diyaliz merkezi çalışanı 'iş' endişesi taşıyor

- Türkiye'deki toplam diyaliz hastası sayısı: 55 bin
- Özel diyaliz merkezlerinde tedavi olan hasta sayısı: 40 bin
- Bir diyaliz hastasının diyalize bağlanmadan yaşayabilme süresi: 1 hafta
- Özel diyaliz merkezi sayısı: 400
- Özel diyaliz merkezlerinin istihdamı: 15 bin kişi
- Son 1 yılda iflas eden merkez sayısı: 24
- Tek bir diyaliz merkezi için gerekli yatırım: 400-500 bin dolar
- Devletin seans başına ödediği tutar: 138 TL
- Diyalizcilerin belirlediği seans başına minimum maliyet: 170 TL
- Diyaliz merkezinin hasta başına zararı: Ayda yaklaşık 12 tedavi sunulan bir hasta için yaklaşık 400 TL

**Yunanistan'da
118 euro Türkiye'de
62 euro ödeniyor**

2002 yılında hükümetin yaptığı 'diyalize yatırım yapın' çağrısı sonrası yatırımcılar, doktorlar ve hastalar tarafından 81 ilde ve tüm büyük şehirlerde diyaliz merkezleri kuruldu. Şimdi bu merkezlerin hemen hemen tamamı iflas tehlikesi ile karşı karşıya. Türkiye'de son 5 yıldır 138 TL olan özel diyaliz merkezlerine kamu tarafından ödenen hasta hizmet bedeli, Fransa'da 292 euro, İtalya'da 210 euro, Portekiz'de 115 euro, İspanya'da 150 euro, Yunanistan'da 118 euro seviyesinde bulunuyor.

